

Profesor Josef Pulkrábek sedmdesátníkem

Prof. Ing. Josef Pulkrábek, CSc., oslaví na konci října sedmdesáté narozeniny. Snad každý by si přál, aby v tomto věku působil tak mladistvě a aktivně jako náš jubilant, který má nesmírnou výhodu v tom, že asi nestárne. Já osobně jsem činný na České zemědělské univerzitě v Praze od roku 2000, ve kterém byl tehdy ještě docent Pulkrábek jmenován profesorem, a tak vidím, že za uplynulých dvacet let se u něj čas zastavil, jak jistě mnozí potvrdí. Je to také díky jeho aktivnímu přístupu ke všemu, i celému životu.

Samozřejmě nelze při tomto významném jubileu nezmínit profesní život oslavence a zejména jeho odborné zaměření ve vědě a výzkumu, ve výuce i v poradenství.

Profesor Pulkrábek v běhu života

Josef Pulkrábek se narodil v Liberci, tudíž je také trochu horalem, i když jeho působení je zaměřeno zejména do úrodných řepařských oblastí. Vyrůstal na vesnici ve spořádané rodině, základní školu dokončil v Hrochově Týnci. Rodiče si zaslouží velké uznání zejména za to, že v nelehké době přivedli na svět a řádně vychovali pět dětí. Náš jubilant má totiž ještě čtyři bratry a ze sourozenců je nejstarší. Tatínek Josef Pulkrábek pracoval v Osevě, Ověřovacím semenářském státním statku v Chrudimi. Maminka Anna Pulkrábková pracovala ve Východočeských cukrovarech, závod Hrochův Týnec. Je tak zřejmé velmi jeho úzké pouto se zemědělskou praxí, již od prvních krůčků!

V roce 1965 byl přijat na Střední zemědělskou technickou školu v Chrudimi, maturoval zde v roce 1969. Ve stejném roce zahájil studium fyto technického oboru na Agronomické fakultě Vysoké školy zemědělské v Praze. VŠZ ukončil státní

závěrečnou zkouškou v roce 1974 a byl přijat na studijní pobyt na katedře rostlinné výroby. Zřejmě tehdejší vedení katedry hned rozpoznalo kvalitního a svědomitého studenta.

V roce 1976 pak Ing. Josef Pulkrábek nastoupil do trvalého pracovního poměru jako pedagog na katedru rostlinné výroby VŠZ v Praze. Mimo přímé či nepřímé pedagogické práce byl na katedře zapojen i do vědeckovýzkumné práce a spolupráce se zemědělskou praxí. V roce 1982 pak na AF VŠZ v Praze obhájil kandidátskou disertační práci a získal hodnost kandidáta zemědělsko-lesnických věd. V roce 1990 byl jmenován docentem a 16. 5. 2000 pak profesorem pro obor speciální produkce rostlinná. Od roku 1985 do roku 1991 byl zároveň také zaměstnán na odboru vysokých škol Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR jako vedoucí odborný referent specialista. V současné době (od 90. let doposud) je profesorem nejdříve na katedře rostlinné výroby, v jejímž čele v letech 2003 až 2018 stál, nyní sloučené do katedry agrobiologie a rostlinné produkce ČZU v Praze. Podílí se na zajištění výuky rostlinné výroby (speciální produkce rostlinné) u různých směrů a oborů studia, na řešení výzkumných úkolů v rámci grantů či hospodářských smluv. Aktivně spolupracuje s praxí, zejména se Svazem pěstitelů cukrovky Čech, Řepařským institutem v Semčicích, VUC Praha a dalšími. Je členem vědecké rady FAPPZ (dříve Agronomické fakulty) ČZU v Praze. V letech 1993–2014 byl členem Akademického senátu ČZU a členem Rady vysokých škol. Od roku 1997–2003 byl po dvě funkční období také proděkanem Agronomické fakulty ČZU v Praze.

Prof. Pulkrábek se zajímá hlavně o kulturu, o divadlo, rád fotografuje. Hlubší zájem má i o turistiku a přírodu, baví jej práce na zahrádce. Vlastní řidičský průkaz s oprávněním ABCDMT, což je velmi úctyhodný výčet všech oprávnění s ohledem na pozici vysokoškolského profesora. Někdo je zkrátka

Profesor Pulkrábek u památníku prvního řepného cukrovaru ve slezských Kunerách

šikovný ve všem! S manželkou Ing. Renatou Pulkrábkovou mají dceru Lucii.

Odborná a pedagogická činnost a celoživotní zaměření oslavence – cukrová řepa – byla volbou

Ve vědeckovýzkumné práci a na ni navazující odborné publikační činnosti se profesor Pulkrábek zabýval několika okruhy práce v oblasti semenných bulevnatých okopanin. Těžště bylo na úseku pěstování technické cukrovky.

V období řešení kandidátské disertační práce se zaměřil a významně obohatil poznatky v oblasti dusíkatého hnojení různě hustých porostů cukrové řepy. K vyhodnocení pokusů vhodně použil matematické metody, s jejichž pomocí vyhodnotil reakci porostu na sledované ukazatele množství a jakosti sklizených bulev řepy. Z jeho závěrů vyplynulo, že dávky dusíku aplikované v provozních podmínkách byly vysoké a výrazně snižovaly cukernatost. S odstupem času lze tento poznatek hodnotit velmi pozitivně, neboť v současné době používané dávky dusíku k cukrové řepě poklesly a cukernatost se mírně zvýšila.

Podílel se na řešení některých prvků moderní technologie pěstování cukrové a krmné řepy, včetně výroby jejich osiva. Sledoval biologii rostliny, vliv výživy a organizace porostu na množství a jakost sklizených bulev či osiva řepy. V souvislosti s rozvojem a rozšiřováním ploch pěstování krmné řepy se věnoval produkční analýze rostlin a porostů krmné řepy. Výsledky výzkumu byly využity ve šlechtitelské praxi, praktické poznatky jsou rozpracovány do technologie výroby zpracované do metodiky pro praxi. Podílel se na řešení výzkumu v oblasti produkce osiva cukrovky v našich podmínkách. Práce vyústila ve zpracování metodiky na stanovení zralosti porostů semenec cukrové a krmné řepy. Pozornost věnoval i technologiím pěstování krmné mrkve, krmné kapusty a čekanky.

V posledním období byla výzkumná práce jubilanta zaměřena na studium biologicky aktivních látek a možnosti jejich uplatnění při formování produkčních ukazatelů cukrové řepy. Na základě obsáhlého děletrvajícího výzkumu a studia odborné literatury byla vyvozena praktická doporučení k aplikaci některých z nich a doporučeno jejich využití v moderních technologiích pěstování cukrovky.

Profesor Pulkrábek byl spoluředitelem několika grantů u Národní agentury pro zemědělský výzkum. Podílel se na řešení grantu Grantové agentury ČR, byl řešitelem grantů FRVŠ.

Do výuky průběžně zavádí nové didaktické metody (multimediální skripta Speciální fyto technika, Okopaniny ad.), tvůrčím způsobem uplatňuje poznatky z výzkumu i poznatky získané spoluprací s praxí. Nejen proto si vysloužil od doktorandů přezdívku „Videostop“. Velký podíl práce odvedl na úseku praxí studentů AF v rámci ústavu praxe.

Ve výzkumné práci se podílí na řešení některých prvků moderní technologie pěstování cukrovky a dalších polních plodin. Zabývá se v širokém rozsahu biologii cukrové řepy a technologií pěstování všech hlavních polních plodin.

Odborných znalostí ve spojení s praktickými zkušenostmi využívá a věříme, že po dlouhou dobu ještě využít bude pro publikační činnost. Dosud v odborném tisku publikoval přes

280 vědeckých či odborně populárních prací (v publikování stále pokračuje), z toho 85 vědeckých, 15 publikací z mezinárodních konferencí (včetně konferencí zahraničních), podílel se na 2 cizojazyčných knižních publikacích a 17 českých, také na 9 skriptech.

Prof. Pulkrábek patří k iniciátorům a následně k organizátorům autorských kolektivů pro odborné publikace s plnou šíří rostlinné produkce. Je členem redakční rady impaktovaného časopisu Listy cukrovarnické a řepařské a několika vědeckých rad, jak již bylo zmíněno, také kuratoria Dobrovických muzeí. Je členem státní odvolací komise ministra zemědělství ČR – cukrovka. Aktivně se podílí na poradenství ve veřejném zájmu garantovaném Ministerstvem zemědělství, spolupracuje s koordinacním centrem pro poradenství Ústavu zemědělských a potravinářských informací.

Bylo by možné takto dále pokračovat na dalších několika stranách, ale myslím, že to hlavní bylo uvedeno: profesor Pulkrábek je velmi kvalitní odborník s lidským přístupem. Milý Pepo, dovol, abych Ti za celý český sektor cukrovka – cukr a zejména za všechny řepaře popřál především pevné zdraví i neutuchající vitalitu a prosím, buď tu pro pěstitele cukrové řepy aktivní co nejdéle!

Jan Křováček

Ing. Oldřich Mikuš, CSc., sedmdesátníkem

V první polovině září t. r. se dožil sedmdesáti let Ing. Oldřich Mikuš, CSc., předposlední ředitel cukrovaru Modřany a dlouholetý pracovník Výzkumného ústavu cukrovarnického. Srdečně blahopřejeme!

Karel Duffek